

Voor de leerkrachten

1 op 3 Vlaamse jongeren is van allochtone afkomst. Ook in de PEGO klas zitten veel leerlingen die een familiegeschiedenis hebben waar migratie een rol in speelt. Een ander land en cultuur werden achtergelaten en nu staan ze met hun voeten op de Belgische bodem in de Belgische cultuur. Integratie wordt als belangrijk beschouwd maar hoe geïntegreerd zijn onze Belgische leerlingen?

De vraag is waar onze PEGO leerlingen zich bevinden in dit proces. Zijn ze geïntegreerd of leven ze gesegregeerd? Participeren zij mee in onze samenleving of worden ze gemarginaliseerd? Misschien voelen zij zich nergens thuis maar zien zij zichzelf als 'burgers van het Koninkrijk in de Hemel' naar Filippenzen 3:20?

De begrippen als integratie, segregatie en participatie aan de samenleving kunnen de leerlingen helpen helderheid in hun eigen situatie te krijgen.

Tot slot spreken we onze wens uit dat de leerlingen dankbaar en fier zijn om in België te mogen wonen en te participeren.

Doelstellingen:

- 1 De leerlingen brengen in kaart tussen welke nationaliteiten/culturen zij op school leven.
- 2 De leerlingen kunnen de verschillende oorzaken en redenen van migratie uitleggen.
- 3 De leerlingen verwoorden de aantrekkingskracht van België als migratieland.
- 4 De leerlingen ontdekken Bijbelteksten over migratie, het wonen in een vreemd land en het 'burgerschap van het Koninkrijk der hemelen'.
- 5 De leerlingen vertellen enkele verhalen van christenen die zijn gevlucht vanwege hun geloofsovertuiging.
- 6 De leerlingen verklaren de begrippen integratie, assimilatie, segregatie en participatie.
- 7 De leerlingen zijn fier om in België te mogen wonen en te participeren.

Wonen in het land van aankomst

1. Zoek het verschil!

De Rode Duivels in 1990. De specialisten kunnen hier herkennen: Michel Preud'homme, Eric Gerets, Philippe Albert, Lei Clijsters (vader van Kim), Franky Van Der Elst, Marc Degryse, Enzo Scifo, Jan Ceulemans en Marc Wilmots.

Wie herkent hier: Thibaut Courtois, Axel Witsel, Mousa Dembele, Eden Hazard, Kevin de Bruyne, Eden Hazard, Dries Mertens, Romelu Lukaku...?

Het grote verschil: de nationale voetbalploeg heeft een andere kleur gekregen. De nationale voetbalploeg is een afspiegeling van de hele Belgische bevolking, met andere woorden: onze Belgische samenleving is veranderd. Haar toekomst is voortaan gekleurd!

Hier zie je een kleuterklas uit 1970. Allemaal dezelfde soort kindjes.

En hier een kleuterklas uit 2017. Een deel van de multiculturele samenleving.

2. De multiculturele samenleving

Het is duidelijk dat we kleurrijker zijn geworden. Onze hele samenleving is multicultureler geworden.

Dat kun je bijvoorbeeld zien aan de winkels in de straat met produkten uit Turkije, Polen, Rusland, Afrika, Italië, Spanje, etc. Ook de vele satelietschotels laten zien dat mensen naar meer televisie stations kijken dan de gewone kabel doorgeeft.

I

In een multiculturele samenleving leven verschillende culturele groepen of etnische groepen naast elkaar. Die groepen kunnen zich onderscheiden met verschillende culturele kenmerken (taal, geloof, muziek, gebruiken/tradities, normen en waarden).

Ook de Vlaamse schoolklas is multicultureler geworden. 1 op 3 leerlingen heeft een afkomst in het buitenland. Kun je in kaart brengen welke nationaliteiten er bij jou in de klas (op school) zitten?

Let op! Soms kun je mensen moeilijk naar nationaliteit indelen want er zijn volken die bv. geen eigen nationaliteit of staat hebben zoals de Yezedi's en de Koerden. Dan benoem je hen naar de cultuur of het volk waar zij zich toe rekenen.

Bij ons op school komen deze nationaliteiten voor:

3. Waarom ga je naar een ander land?

1 op 3 Vlaamse jongeren is van allochtone afkomst. België is hun land van de toekomst. Waarom komen mensen naar België om hier te wonen? Een paar leerlingen uit de klas van Otto Jan Ham (VRT) vertellen:

Arina: Ik ben 100% Tsjetsjeens. Er was in die tijd oorlog tussen Tsjetsjenië en Rusland. Om mij en mijn broer een beter leven te geven, zijn mijn ouders naar België gekomen.

Chaghady: Mijn papa is van Curaçao en mijn mama is deels Congolees. Ze hebben elkaar leren kennen in het station. Ze maakten oogcontact met elkaar en mijn papa was meteen verliefd.

Mortaza: Mijn papa had een apotheek in Afghanistan. Toen de Taliban aan de macht was, mochten vrouwen enkel verzorgd worden door vrouwen. Wanneer een oud vrouwtje hulp zocht bij mijn vader en hij haar hielp, heeft de Taliban zijn apotheek helemaal vernield. Hij is moeten vluchten want zijn leven was in gevaar. Ik hoef geen documentaires te zien over succesverhalen. Mijn papa is mijn grootste inspiratiebron.

Mensen hebben in de loop der tijden vaak hun huis, thuis en hun familieleden achtergelaten, op zoek naar brood, een dak boven het hoofd of veiligheid. De Bijbel staat vol met deze verhalen van Abraham, die wordt geroepen, Mozes, die eerst moet vluchten uit Egypte en vervolgens het volk uitleidt tot aan de vlucht van Jezus naar Egypte en de reizen van Paulus. Leven als christen is alles behalve stilstaan. Het is vooral 'geroepen om op weg te gaan'. In het Bijbelboek Handelingen worden ze dan ook 'mensen van de weg' genoemd.

Geef met een kleur of nummer aan welke bij elkaar horen.

Persoon...	gaat naar...	omdat....
Abraham	Betlehem	ze Naömi niet alleen wilde laten gaan
Jona	Egypte	omdat God deze opdracht gaf
Paulus	Jeruzalem	Hij in gevangenschap werd weggevoerd (ballingschap)
Noach	Kanaän	omdat hij iemand had vermoord
Ruth	Egypte	God hen waarschuwde in een droom
Jozef en Maria	Macedonië	een man hem riep in een droom
Mozes	Nineve	omdat God de wereld onder water zette
Maria van Magdala	Babel	omdat zijn broers hem als slaaf hebben verkocht
Daniël	Nieuwe wereld	God hem riep
Jozef	Midjan	omdat ze Jezus volgde en diende

Vandaag zijn er christenen die moeten vluchten omdat ze christen zijn. Open Doors steunt christenen die om hun geloof worden vervolgd of verdrukt. Op hun website kun je verschillende verhalen lezen, ook van jongeren, die gevlucht zijn omdat ze christen zijn.

Ga naar de website van Open Doors en beantwoord deze vragen:

<https://www.opendoors.nl/vervolgdechristenen/ontmoet/>

OpenDoors

Op de bres voor vervolgte christenen

Het verhaal van Mercy

1. Uit welk land is Mercy afkomstig?
2. Door wie wordt Mercy gevangen genomen?
3. Hoe is zij ontsnapt?
4. Waar is Mercy nu?

Het verhaal van Adira

1. Uit welk land is Adira afkomstig?
2. Wat is haar hobby en doet zij voor God?
3. Tot welke kerk behoorde zij?
4. Hoe heet het project waar zij andere christenen ontmoet?

Het verhaal van Athraa

1. Uit welk land is Athraa afkomstig?
2. Waarom vluchtte zij weg uit haar stad?
3. Wie betaalt nu haar onderdak?
4. Wat vertelt ze over vrede?

Het verhaal van Frederik

1. Uit welk land is Frederik afkomstig?
2. Wat gebeurde er op zijn universiteit?
3. Wat ziet hij als ingrijpen van God?
4. Wat vraagt Frederik aan ons?

4. Het verschil tussen een vluchteling, migrant en een allochtoon

Mensen hebben verschillende redenen om naar België te komen. Je kunt ze indelen in de volgende groepen: gastarbeiders, gezinshereniging, asielzoekers, vluchtelingen en expats. Samen noem je deze mensen: allochtonen of migranten. Hier komt de uitleg van al deze woorden.

Gastarbeiders

In het verleden had België een tekort aan arbeidskrachten en daarom werden er met verschillende landen akkoorden gesloten. Zo kwamen in het de jaren '40 en '50 mensen uit Zuid-Europa (Griekenland, Italië en Spanje) naar hier om tijdelijk te werken. Vanaf de jaren '60 en tot in het midden van de jaren '70 werden op die manier vooral Turken en Marokkanen uitgenodigd om hier te komen werken. Na de oliecrisis van 1973-1974 stopte deze migratiestroom.

Het was de bedoeling dat deze gastarbeiders tijdelijk hier zouden verblijven maar ondertussen gingen hun kinderen hier naar school en die voelden zich hier thuis. Ongeveer 70% van de gastarbeiders van vóór 1974 is in Europa gebleven. Veel families raakten hierdoor in een dubbele loyaliteit met hun land van herkomst en het nieuwe thuisland. We spreken dan niet langer over gastarbeiders, maar over migranten en allochtonen

Gezinshereniging

Na de oliecrisis kwam er een einde aan de gastarbeidersinstroom maar door internationale akkoorden was het nog altijd mogelijk om naar België te komen bijvoorbeeld in het kader van gezinshereniging. Zo is een tweede en derde generatie ontstaan, waarvan sommigen op hun beurt een huwelijkspartner uit de landen van herkomst laten overkomen. De migratie stopt dus niet. Migratie door gezinshereniging en gezinsvorming is altijd een belangrijk immigratiekanaal gebleven.

Asielzoekers

Een asielzoeker is een persoon die zijn land heeft verlaten op zoek naar internationale bescherming, maar die de status van vluchteling nog niet heeft gekregen. Tijdens de asielprocedure mag hij niet worden teruggestuurd naar zijn land. Bovendien mag niemand worden teruggestuurd naar zijn land als zijn leven of zijn vrijheid er in gevaar is (het non-refoulement-principe).

Het aantal mensen dat via de asielprocedure Europa binnenkomt is niet zo groot. De 'asielproblematiek' komt vooral onder de aandacht wegens het groot aantal asielaanvragen. Het erkenningspercentage ligt echter vrij laag, meestal rond de 10%, de anderen worden geacht het land te verlaten.

Vluchtelingen

Een vluchteling is een persoon die zijn land is ontvlucht uit angst voor vervolging vanwege zijn ras, nationaliteit, religie, politieke overtuiging of sociale groep, en wiens regering niet meer wil of kan instaan voor zijn bescherming.

Een asielzoeker wordt dus een vluchteling als zijn aanvraag is goedgekeurd. Vanaf dat moment mag hij pas officieel gaan werken en inburgeren.

Na 5 jaar kunnen zij een aanvraag doen om te naturaliseren, dat wil zeggen dat zij de Belgische nationaliteit krijgen.

Expats of arbeidsmigratie

Een groep vreemdelingen die bijna nooit in het nieuws komt zijn de expats. Zij zijn hooggeschoolde werknemers van internationale grote bedrijven. Ze hebben geld dus komen nooit als problematisch in het nieuws. In Brussel leven vele expats buiten onze Belgische cultuur om in hun eigen, meestal rijke subcultuur.

Allochtoon

Het woord allochtoon betekent letterlijk "van een andere aarde/gebied". Het is wel een beetje moeilijk te bepalen wie een allochtoon is. Bijvoorbeeld (klein)kinderen van gastarbeiders, zijn die nu wel of niet allochtoon? Daarom spreekt me nu liever over 'een persoon met een migratie-achtergrond'.

Migranten

Al de verschillende groepen hebben verschillende redenen om naar België te komen maar ze worden allemaal migranten genoemd. De ene groep zal al meer in zijn eigen subcultuur blijven hangen dan de andere.

5. Wonen in een nieuw land en dan?

Eenmaal aangekomen in je nieuwe land moet je gewoon worden aan een nieuwe samenleving. Het eten is anders, de kleren zijn anders, de huizen zijn anders. Die verschillen zijn niet zo moeilijk en daar kun je wel mee leren leven. Moeilijker wordt het als gaat om verschil in gewoonten en gebruiken. Mannen en vrouwen zijn hier gelijkwaardig maar dat is niet overal zo. Hier in België kunnen homo's trouwen en zie je halfblote dames voor een reclame van lingerie. In andere landen is dat strafbaar.

Elke nieuwkomer moet zich vaak afvragen: pas ik mij aan en maak ik mij nieuwe gewoonten eigen? En blijf ik daarbij trouw aan mijn eigen cultuur? Of doe ik niet mee met de normen in de nieuwe samenleving en weiger ik bijvoorbeeld een hand te geven aan een vrouw?

Afhankelijk van de keuzes die mensen maken spreek je over integratie, segregatie, assimilatie of marginalisatie.

In een schema:

	Behoud van eigen cultuur? JA	Behoud van eigen cultuur NEE
Contact met de nieuwe samenleving JA	Integratie	Assimilatie
Contact met de nieuwe samenleving NEE	Segregatie	Marginalisering

Marginalisering betekent dat een groep zich niet meer herkent in de eigen cultuur en ook niet in de cultuur van het gastland. Deze ontwortelde mensen hebben geen enkel houvast meer en zijn op zoek naar een identiteit van waaruit ze hun leven opnieuw kunnen opbouwen.

Segregatie betekent dat een groep migranten op één of meerdere terreinen van de samenleving apart staat en niet bij de rest wil horen. Het is dan gemakkelijker om de eigen cultuur te behouden want er is geen uitwisseling met de gastsamenleving. Het resultaat is een multiculturele samenleving waarin verschillende culturen naast maar niet met elkaar leven.

Assimilatie betekent dat je je zo aanpast dat je eigen cultuur tenslotte verdwijnt.

Marginalisering betekent dat een groep zich niet meer herkent in de eigen cultuur, noch in de cultuur van het gastland. Deze ontwortelde mensen hebben geen enkel houvast meer en zijn op zoek naar een identiteit van waaruit ze hun leven opnieuw vorm kunnen geven.

De meeste landen van de Europese Unie hebben officieel voor integratie als beleidsoptie gekozen. De bedoeling is 'het inpassen van nieuwe bevolkingsgroepen in een samenleving zonder dat ze hun culturele kenmerken moeten opgeven of worden geïsoleerd van de meerderheid'.

Hier volgen vier voorbeelden. Geef aan of je denkt dat het om integratie, assimilatie, segregatie of marginalisering gaat. Alles komt een keer voor.

1. Cathérine Moerkerke gaat voor haar televisie reportage op bezoek bij een Joodse familie. De Antwerpse joden schuwen de media, maar de orthodoxe jood Daniel Werner werd bereid gevonden om Moerkerke enkele dagen op sleeptouw te nemen. Vroeg in de ochtend gaat Cathérine met hem bidden in de synagoge. Ze gaat

koosjer koken met zijn vrouw en heeft een openhartig gesprek met hen over het leven en de liefde. Catherine gaat ook met de kinderen mee naar school, de grootste joodse school van ons land, waar meisjes en jongens strikt van elkaar gescheiden worden.

De manier waarop deze joodse familie in Antwerpen leeft noem je:

2. Toen de kleine Eusebio Lopez Garcia tijdens de Spaanse burgeroorlog als vluchtelingetje in Mechelen toekwam, sprak hij geen woord Nederlands. Vandaag is Lubi De Coninck (79) een rasechte Mechelaar die het Spaans helemaal is verleerd.

Samen met zeven leeftijdsgenootjes stapte de tienjarige Lubi de trein op richting Mechelen. "Toen we hier aankwamen, werden we op applaus onthaald. Er was zelfs een fanfare", weet hij nog. In cinema Rio in de

Bruul werden Lubi en zijn Spaanse vriendjes aan hun pleegouders voorgesteld.

Toen Lubi in 1937 in Mechelen arriveerde, was de burgeroorlog in Spanje al een jaar bezig. "We leefden er in armoede en angst", vertelt hij. "Pattaten kenden we niet. We aten met zeven personen van een plat rond brood."

"Na de Spaanse burgeroorlog zou ik naar mijn thuisland terugkeren, maar omdat net toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, was dat onmogelijk." Bovendien klikte het ook meteen tussen Lubi en zijn pleegouders. "Ik voelde dat ik geaccepteerd werd door de familie", zegt hij.

Samen met zijn Belgische ouders bracht Lubi vele jaren later een bezoekje aan zijn familie in Spanje. "Het was een groot feest, maar er vloeiden ook heel wat traantjes", vertelt hij. "Mijn vader wou dat ik in Spanje bleef, maar ik was verloofd en voelde me er niet meer thuis. Ik voelde me Mechelaar."

De manier waarop Lubi De Coninck leeft noem je:

3. het Laatste Nieuws van 27 november 2017

Bij de jongeren die afgelopen weekend amok hebben gemaakt in Brussel, waren ook heel wat minderjarigen uit Aalst, Denderleeuw en Luik.

In totaal werden 71 mensen gearresteerd. Eén meerderjarige werd voorgeleid bij de onderzoeksrechter, maar kwam gisteren vrij onder strenge voorwaarden. Brussels burgemeester Philippe Close (PS) had eerder al laten weten dat de relschoppers bij Louiza en Naamsepoort, afgelopen zaterdag, vooral minderjarigen waren. Onder hen dus een groot deel uit Vlaanderen - 'reltoeristen' dus.

Het zou gaan om jongeren uit Aalst, Denderleeuw en Luik. Volgens minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon (N-VA) breken de rellen niet spontaan uit en gaat het vermoedelijk om jongeren "vaak van allochtone afkomst" die* zeer gericht in betogingen infiltreren om amok te kunnen maken. "In de achtergestelde wijken van onze steden lopen jongeren rond die zich niet aanpassen aan ons maatschappijmodel en er zich zelfs manu militari tegen keren."

Dezerellende jongeren zijn een voorbeeld van _____

4. Vincent Kompany, de man die de blauwe helft van Manchester twee landstitels in drie jaar bracht, straalt natuurlijk leiderschap uit. Vincent tweet al eens met de president van de Verenigde Staten, correspondeert ook met zakenlui van het hoogste niveau en studeert weldra af als 'master' in de economie. Daarnaast is hij de meest sociaal-geëngageerde voetballer van België en ver daarbuiten: hij adopteerde met BX Brussels een club die de verpauperde en voornamelijk 'veelkleurige' hoofdstedelijke jeugd van de straat wil houden via het integratiemiddel dat voetbal heet. Hij investeerde ook in een platenlabel voor ontluikend muzikaal talent. In Congo, het geboorteland van zijn vader financierde hij met eigen centen een SOS Kinderdorp.

Vincent Kompany is een typisch voorbeeld van een geslaagde

5. Voel jij je een Belg?

Deze vragen kunnen je helpen om zien hoe sterk jij je verbonden voelt met de België.

		Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Tussenin	Akkoord	Helemaal akkoord
1	Als ik mezelf voorstel, dan zou ik zeker zeggen dat ik uit België kom.					
2	Ik voel me sterk verbonden met België.					
3	Ik zie mezelf als behorend bij België.					
4	Ik ben blij dat ik in België woon.					
5	Ik ben trots dat ik in België woon.					
6	Ik heb een goed gevoel bij de België.					
7	De wereld zou een betere plaats zijn als mensen van andere landen meer op Belgen zouden lijken.					
8	Over het algemeen is België een beter land dan de meeste andere landen					
9	Ik woon liever in België dan in een ander land.					

Vergelijk jouw lijstje met je klasgenoten. Wat valt op?

Welke redenen zou je hebben om trots te zijn op België?

Geef een score van 1 tot 12 bij deze Belgische troeven.

Tot slot nog een paar vragen:

1. Waar wonen je grootouders en heb je nog contact met hen?
2. In welk land zou jij vandaag graag willen wonen? Noem minstens drie redenen.
3. Weet jij wat een Neder-Belg en een Congolese-Belg is?
4. Vind je het verschil uitmaken of je een Belg bent, een Congolese-Belg of een Neder-Belg? Zo ja, waarom en wanneer?
5. Als het verschil uitmaakt, moeten we dat dan positief benaderen door bijvoorbeeld positieve discriminatie? Dat is bijvoorbeeld een voordeel geven bij sollicitatiegesprekken?
6. In het Koninkrijk van God zijn we allemaal 'Burgers van het Koninkrijk in de Hemel' (Filippenzen 3:20). Wat betekent dat voor jou?